

TÜRKİYE’NİN HALLERİ
MURAT BELGE

Nihat Sargın’ın düşündürdükleri

Nihat Sargın önem verdiğim bir insandı. Sosyalizme “teorik” bir katkıda bulunduğu için değil, çünkü yoktu öyle bir katkısı. Bir teori adamı değildi, ayakları hep “pratik”teydi. Ama bu, “teoriye aklı ermezdi” gibi yargının kibarca söylenmesi değil. Tanıdığım Nihat Sargın’ın aklı her şeye ererdi. “Pratik”te durmayı o kendisi seçmişti, kendine bunu uygun görmüştü. Burada yararlı olacağını aklı kesmişti.

“Yararlı olmak.” Sanırım Nihat Sargın’ın hayatında bu kavramın çok önemli bir yeri oldu - belirleyici bir yeri. Onu çok önemli bulmam da bununla ilgili bir şey. Komünizm tarihinin belirli bir insan tipinin benim tanıdığım en olumlu temsilcisiydi. Aslında bu “insan tipi” günümüzde hayırla anılan bir tip değildir. “Aparatçık” sözü, böyle insanları aşağılamak için uydurulmuştur. Bu da komünizmin dikkat edersek çok sık rastladığımız paradokslarından biridir: örgütün önemini, değerini, olmazsa olmazlığını sonuna kadar yüceltmek... Ama “örgüt adamı” nı da bu “aparatçık” kelimesine yüklenen çağrışımlarla küçümsemek. Aslında bu iki iş, çok zaman, *aynı öznenin* yaptığı iki iş değil. Birini bir tip (örgütü mutlaklaştıran), öbürünü öbür tip (teoriyi yücelten) yapıyor. Çünkü çok zaman birinci tip “parti disiplini”, “örgütsel birlik” falan gibi birtakım kurallar adına ikinciye rahatsız ediyor. Tabii “rahatsız etme”nin somut anlamı, hangi tarihte hangi partide olduğuna göre değişebiliyor. Gulaglara da gider, idama da, sadece partiden atılmakla da kalabilir.

Ben bu “aparatçık” kavramının da basit, tek-tip bir şey olduğu kanısında değilim. Komünist Parti’ye gerek yok, dünyanın her yerinde gönüllü emir kulları bulursunuz; bunlar o anda geçerli olan normlara göre kendilerinden talep edilen her türlü kirli işi gözlerini kırpmadan yerine getirirler. Nihat Sargın kesinlikle böyle bir kişi değildi. Yani, birincisi, “kendine sağlayacağı çıkar” diye bir şey yoktu hayatında; ikincisi, sevmediği bir şey yapmak zorunda kalsa bunu ucuz mazeretlerle vicdanına yutturacak bir adam da değildi. Bu işin kademeleri vardır: 1) İnsanlığı komünizmin kurtuluşa kavuşturacağına ikna olursun; 2) Komünizmin ancak sıkı örgütlü mücadeleyle başarıya ulaşacağını görürsün; 3) Böylece örgütün düzgün çalışmasına kendini adarsın. Şematize ederek anlatıyorum tabii, ama kabaca böyle bir süreçtir bu.

“Yararlı olmak”tan sonra bir de “adamak” fiilini kullandım; yakın kavramlar ve ikisi de Nihat Sargın için geçerli. Hayatının total bir adanma hayatı olduğunu düşünüyorum.

Sovyetler’in Çekoslovakya işgalinden sonra Mehmet Ali Aybar açmış ağzını, gözünü yummuştu, “Sovyet sosyalizmi”ne karşı. Partinin başka ileri gelenleri de başlangıçta buna ayak uydurmuştu, ama pek öyle içtenlikle, inanarak değil. Çünkü onlar Sovyetler Birliği’ne bir başka biçimde bağlıydılar. Öte yandan, Türkiye gibi bir toplumda, böyle bir işgali savunmanın, hatta sessiz kalmanın parti için ne demek olduğunu anlamayacak insanlar değildiler elbette.

Benim çok kuvvetli tahminim o ki, onların bu sessiz tereddüdünü sesli bir parti-içi muhalefete dönüştüren Nihat Sargın oldu. Böylece girilen yeni evrede işgal karşısında ayrılan kanatlar bir daha biraraya gelemedi, TİP bölündü ve hareket bitti.

Nihat’ı bunlara sebep olan kişi olarak görüyorsam, ondan hiç de iyi bir dille söz etmemem gerekir. Ben hiçbir zaman o kalıplar içinde komünist olmadım.

Ama burada bir eylemi onaylamak veya onaylamamaktan değil, bir insanın bağışlanması, kişiliğini, iç tutarlılığını konuşuyoruz. Bunlar sözkonusu olduğunda benim Nihat Sargın’a söyleyeceğim fazla bir şey yok.

“Aparatçık” dedim, ama, hangi “aparat”ın “çik”i? Nihat Sargın’ın içinde “gözlerini dünyaya ikinci kere açtığı” aparat, TKP’ydi. TİP’in Genel Sekreterliği’ni yaparken de bunun pek fazla farklılaştığını sanmıyorum.

Sonuç olarak, hem bir komünist tipin, hem de Türkiye’nin bir “Sosyalistler Kuşağı”nın, yanılmıyorsam son örneklerinden ve temsilcilerinden biriydi Nihat Sargın. Başta “önem verirdim” dedim. Sonda ekleyeyim: değer de verirdim.

Bu konuyu kolay kapatamayacağız gibi bir his var içimde.

TKP (1920–1988) Üyesi, TİP (1961–1988) Genel Sekreterlerinden, TBKP (1988–1991) Genel Başkanı, ÖDP (1996–) Üyesi
İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği (1946–1951) ve yayın organı Hür Gençlik’in yöneticilerinden,
Temel Hakları Yaşatma Derneği (1962-1964) Kurucularından, TÜSTAV Eski Başkanı,
62 yıldır Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesinin yürekli, coşkulu, sevgi dolu üyesi,
her daim davanın emektarı

Nihat Sargın (1926 – 2010)

Yoldaşımızı, dostumuzu, ağabeyimizi yitirdik.
Ailesinin ve dostlarının başı sağolsun.
Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Yaşamı ve mücadelesi ile büyük bir saygı ve sevgiyi hak etti.
Her zaman aramızda olacak, anısını yaşatacağız.

TKP, TİP, TBKP’li yoldaşları

Uğurlama: 19 Kasım 2010 Cuma günü, Kızıltoprak, Zühtüpaşa Camii, öğlen vakti
(Saat: 12:00) yapılacak törenin ardından Zincirlikuyu Mezarlığı’nda defnedilecektir.

VEFAT

Merhum Em. Yrb. M. Fahri Sargın, Merhume Aliye Sargın’ın oğlu,
Merhume Dr. Melahat Erksay’un, Müfide Sargın’ın kardeşi,
Engin Can, Belgin Yurtman, Saadetin Erksay’un dayısı,
Fatma Baştımaz ile Cemile İşlak’ın eniştesi,
Merhume Yıldız Baştımaz Sargın’ın sevgili eşi

Dr. A. Nihat Sargın (1926 – 2010)

16 Kasım 2010’da Hakkın rahmetine kavuşmuştur.
19 Kasım 2010 Cuma günü, Kızıltoprak, Zühtüpaşa Camii’nde kılınacak öğle namazını müteakiben Zincirlikuyu Mezarlığı’nda defnedilecektir.

AİLESİ

Yeni Şafak

TÜRKİYE’NİN BİRİKİMİ

18 KASIM 2010 PERŞEMBE

www.yenisafak.com.tr

NİHAT SARGIN hayatını kaybetti

Türkiye’de sol siyasetin önde gelen isimlerden Nihat Sargın’ın, tedavi gördüğü İstanbul Cerrahpaşa Hastanesi’nde hayatını kaybettiği belirtildi. Sargın’ın

ölümüyle ilgili Eşitlik ve Demokrasi Partisi (EDP) tarafından açıklama yapıldı. Açıklamada, Sargın’ın Türkiye’de sol siyasetin önde gelen temsilcilerinden birisi olduğuna işaret edilerek, "Nihat Sargın, altmış yılı aşan siyasi hayatında solun Türkiye’de yaygınlaşması için

çaba sarf etmiş saygın bir siyaset adamıydı. Gerek TİP, gerekse TBKP döneminde solun yasal alanda var olması ve güçlenmesi için büyük bir mücadele yürütmüş ve büyük bedeller ödemişti." ifadeleri kullanıldı. ÖDP Genel Başkanı Alper Taş ise yaptığı açıklamada, Nihat Sargın’ı kaybetmenin derin üzüntüsü içerisinde olduklarını belirtti. ■ (CIHAN)